

**Свірко С.В., д.е.н., професор,
професор кафедри економічної безпеки,
публічного управління та адміністрування
Тростенюк Т.М., аспірант
Державний університет «Житомирська політехніка»**

ЗВІТНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Звітність є основним джерелом інформації про діяльність будь-якої установи. В сучасних умовах розвитку звітність розглядають як основну інформаційну систему, на основі аналізу якої приймаються ефективні управлінські рішення. Звітність установи, в тому числі і державних закладів вищої освіти, є результатом обробки вхідної інформації про результати діяльності вищевказаних. Звітність містить дані фінансового обліку, які надаються зовнішнім користувачам, а також дані управлінського обліку, які призначені лише для внутрішнього користування, з метою прийняття управлінських рішень.

Виходячи з цього можна виділити два напрями користувачів звітності державних закладів вищої освіти: внутрішні та зовнішні. Внутрішніми користувачами є працівники закладу вищої освіти, які приймають рішення на основі інформації про діяльність навчального закладу. Зовнішніми користувачами можуть бути фізичні і юридичні особи, які відокремлені по відношенню до даного державного закладу вищої освіти, але в своїй діяльності використовують інформацію про результати діяльності закладу вищої освіти.

За результатами своєї діяльності державні заклади вищої освіти складають бюджетну звітність, так як вони відносяться до бюджетних установ.

Бюджетна звітність державних закладів вищої освіти являє собою звітність, що містить інформацію про виконання їх кошторисів. Процес складання бюджетної звітності державних закладів вищої освіти регламентується Порядком складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженим Наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44 [1]. Згідно вказаного нормативного документу звітним періодом щодо подання звітності державними закладами вищої освіти є: місяць, квартал, рік, що починається 1-го січня і закінчується останнім днем відповідного звітного періоду; що створені протягом звітного року, є період від їх створення до кінця звітного року; що створені та припиняють свою діяльність у зв'язку із закінченням строку, на який вони створювались, протягом звітного року, є період від дати створення до дати припинення діяльності таких бюджетних установ; що припиняють свою діяльність шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації, є період з початку звітного року до моменту припинення їх діяльності.

Державні заклад вищої освіти, підпорядкованість яких згідно із законодавством України з початку нового бюджетного періоду та/або протягом звітного періоду була змінена, бюджетну звітність складають та подають за попередньою підпорядкованістю як такі, що припинили діяльність, в обсязі річної звітності; за новою підпорядкованістю такі розпорядники бюджетних коштів складають і подають бюджетну звітність як новоутворені залежно від того, яка звітність складається та подається (місячна, квартальна, річна). ДЗВО, що створені

згідно із законодавством України протягом звітного періоду, бюджетну звітність складають і подають розпорядникам бюджетних коштів вищого рівня (далі – розпорядники вищого рівня), до мережі яких вони включені, та органам Казначейства за місцем обслуговування у загальному порядку, при цьому у їх бюджетній звітності показники на початок звітного року не зазначаються. Розпорядники вищого рівня, до мережі яких включені новоутворені розпорядники бюджетних коштів, у зведеній бюджетній звітності враховують дані бюджетної звітності таких розпорядників бюджетних коштів. ДЗВО, які припинили свою діяльність згідно із законодавством України протягом звітного періоду, складають бюджетну звітність в обсязі річної і подають розпорядникам вищого рівня, до мережі яких вони були включені, та органам Казначейства за місцем обслуговування, при цьому у їх бюджетній звітності показників на кінець звітного періоду не повинно бути. Розпорядники вищого рівня у разі виключення зі своєї мережі розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня (далі – розпорядники нижчого рівня) у зв'язку з припиненням їх діяльності у зведеній бюджетній звітності показники на початок року зазначають без змін.

Здійснивши аналіз змістовних позицій бюджетної звітності державних закладів вищої освіти слід відмітити про інформаційну недостатність її показників оскільки останні не дають можливості ув'язати та співставити фінансові показники та фактичні результати діяльності – надані послуги, виконані роботи – як в кількісному, так і якісному вимірах.

Розбудова нового пакету бюджетної звітності забезпечить формування необхідних інформаційних потоків на виклик реальних інформаційних запитів сфери зовнішнього управління державними закладами вищої освіти в умовах перебудови апарату державного управління сферою вищої освіти.

Проведене дослідження доводить необхідність подальшого розвитку теоретичних засад управлінської звітності загалом та удосконалення методичних положень бюджетної звітності зокрема з метою набуття результативної інформації управлінського обліку державних закладів вищої освіти відповідного напрямку запиту реальних необхідних якісних характеристик за для підвищення ефективності управління державними закладами вищої освіти. Отриманий результат на розвиток теоретичних положень управлінської звітності державних закладів вищої освіти забезпечить розбудову її методичних положень, реалізація яких на практиці дозволить оптимізувати роботу державних закладів вищої освіти, а отже сприятиме зміцненню системи державних фінансів України.

Список використаної літератури:

1. Порядок складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування: від 24.01.2012 р. № 44 / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>.